

De gelijkenis van de wijze en dwaze maagden

Arno C. Gaebelein¹
(1865-1945)

Uit: *An Exposition of the Gospel of Matthew*, Loizeaux Brothers, Neptune, New Jersey USA
In 1954 en 1986 in het Nederlands uitgegeven als *Zie, uw Koning komt*²

De gelijkenis van de tien maagden wordt door hen, die het profetisch Woord onderzoeken op verschillende manieren uitgelegd. Daarom hebben we er bijzondere aandacht aan te besteden.

De gelijkenis van de wijze en dwaze maagden - 25:1-13

Dan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden, welke hun lampen namen, en gingen uit, de bruidegom tegemoet. 2 En vijf van hen waren wijzen, en vijf waren dwazen. 3 Die dwaas waren, hun lampen nemende, namen geen olie met zich. 4 Maar de wijzen namen olie in hun vaten, met hun lampen. 5 Toen nu de bruidegom vertoefde, werden zij allen sluimerig, en vielen in slaap. 6 En te middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet! 7 Toen stonden al die maagden op, en bereidden hun lampen. 8 En de dwazen zeiden tot de wijzen: Geeft ons van uw olie; want onze lampen gaan uit. 9 Doch de wijzen antwoordden, zeggende: Geenszins, opdat er misschien voor ons en voor u niet genoeg zij; maar gaat liever tot de verkopers, en koopt voor uzelf. 10 Toen zij nu heengingen om te kopen, kwam de bruidegom; en die gereed waren, gingen met hem in tot de bruiloft, en de deur werd gesloten. 11 Daarna kwamen ook de andere maagden, zeggende: Heer, heer, doe ons open! 12 En hij, antwoordende, zeide: Voorwaar zeg ik u: Ik ken u niet. 13 Zo waakt dan; want gij weet de dag niet, noch de ure, waarin de Zoon des mensen komen zal. (SV 1977).

Het is ons duidelijk geworden, dat deze gelijkenissen geen betrekking meer hebben op de Joodse eeuw (bedeling) en het overblijfsel van Zijn aardse volk, wat in 't bijzonder in het eerste deel van de rede des Heren zo naar voren komt. Daar er echter een toenemende neiging gevonden wordt, om de gelijkenis van de tien maagden op Joodse wijze toe te passen, en de vervulling ervan naar de tijd van grote verdrukking te verschuiven, willen wij trachten aan te tonen, dat deze zienswijze niet juist is.

Men redeneert dan als volgt: De Heer begint de gelijkenis met het woord "Dan". Dit woord, zegt men, laat zien dat de gelijkenis verwijst naar het eind van de Joodse eeuw, in het voorgaande hoofdstuk beschreven. Wanneer de Heer op het punt staat te komen is er een tijd van ellende. Daarom wordt de gelijkenis door sommigen beschouwd als te verwijzen naar de toestand op aarde aan het eind van de grote verdrukking. "Dan", op het tijdstip dat Hij wederkomt na de grote verdrukking, zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn aan tien maagden. Voorts leert men dat de tien maagden niet de Gemeente als de Bruid van Christus vertegenwoordigen; dat de Bruid al bij de Bruidegom is en de maagden niet de Bruid vertegenwoordigen maar uitgaan om de Bruidegom te ontmoeten, die met de Bruid komt naar het bruiloftsfeest. Dus kan de gelijkenis niet toegepast worden op de tegenwoordige toestand; de Bruid, de Gemeente moet eerst bij de Bruidegom zijn, voordat de maagden kunnen uitgaan om Hem te ontmoeten.

¹ A.C. Gaebelein kwam als als jonge immigrant in 1879 in de Verenigde Staten aan. Bekend is hij om zijn werk onder de in New York wonende Joden, maar ook om de vele bijbelconferenties die hij hield en door de reeks boeken die hij schreef. Hij was een intieme vriend van C.I. Scofield.

² ISBN 90 6353 146 X. Bijzonder aanbevolen!

Nog een ander feit wordt gebruikt om deze verklaring kracht bij te zetten. Enige van de oudste vertalingen hebben een drietal woorden bij het eerste vers gevoegd, zodat men dan leest: “Dan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn geworden aan tien maagden, die hun lampen namen en uitgingen de bruidegom *en de bruid*³ tegemoet”.

Deze bijgevoegde woorden worden in de Syrische vertaling en in de Vulgaat gevonden. Dit wordt dan gewoonlijk als bewijs aangevoerd, om aan te tonen dat de gelijkenis aan het einde van de grote verdrukking moet vallen en de vijf wijze maagden dus het getrouwe Joodse overblijfsel moeten voorstellen.

Wij kunnen het met deze uitleg niet eens zijn en geloven, dat ze niet volgens de Schrift is. De verklaring van het woord “Dan” blijkt het tegenovergestelde te bedoelen dan wat men ervan maakt. Het kleine woord “dan” is van grote betekenis in de profetie. Had de gelijkenis van de tien maagden gestaan aan het einde van het 44ste vers in hoofdstuk 24, dan kon het geen andere betekenis hebben dan een gebeurtenis die met het eind van de grote verdrukking verband houdt. Het 44ste vers van het voorgaande hoofdstuk is het einde van dit deel van de rede des Heren waarin Hij spreekt over de tekenen van Zijn komst en het besluit van de bedeling. Stond er aan het eind van het 44ste vers: “Dan zal het Koninkrijk der hemelen gelijk zijn geworden aan tien maagden, enz.”, dan zou het niet anders mogelijk zijn dan de gelijkenis in verband te brengen met de machtige gebeurtenissen die daarvoor door de Heer werden meegedeeld. Het zou dan dezelfde betekenis hebben als het woordje “dan” in vers 40, “Dan zullen er twee op de akker zijn, de een zal aangenomen, en de ander zal verlaten worden”. Met vers 44 leidt de Heer echter een geheel ander onderwerp in; het gaat dan niet verder over het Joodse einde van de bedeling, het Joodse overblijfsel, hun lijden en verlossing, Zijn zichtbare openbaring vanuit de hemelen, maar de leer door middel van gelijkenissen betreft de tegenwoordige Christelijke eeuw, de Christelijke belijdenis. Eén gelijkenis heeft Hij uitgesproken, die van de trouwe en ontrouwe slaaf, Hoe volkomen deze toegepast kan worden op de toestand van het Christendom in deze bedeling, op de getrouwen en ontrouwen, hebben wij reeds aangetoond. Het woordje “dan”, waarmee deze tweede gelijkenis begint, moet in verband gebracht worden met de eerste gelijkenis; het verwijst naar dezelfde tijdperiode als dat er in de sfeer van het belijdende Christendom getrouwe en ontrouwe slaven zijn, het verwijst niet naar het einde van de Joodse bedeling.

Een kort woord over de vraag of de tien maagden het Joodse overblijfsel, de getrouwen en het afvallige deel van het volk aanduiden, is noodzakelijk. In de gelijkenis van de tien maagden lezen wij, dat zij in slaap vielen omdat de bruidegom vertoefde. In ‘t algemeen wordt toegegeven dat dit in slaap vallen op rekening van het lange wegblijven van de bruidegom moet worden geschreven en dat de maagden niet langer Zijn komst verwachtten. Het is onmogelijk dit toe te passen op de toestand die wordt aangetroffen gedurende de grote verdrukking. Men kan onmogelijk het Joodse overblijfsel vergelijken bij deze tien maagden die in slaap vielen, want zoals wij in hoofdstuk 24 gezien hebben, zullen deze getrouwen in die tijd het Evangelie van het Koninkrijk prediken en de komst van de Koning aankondigen. Dit éne argument moet reeds voldoende zijn om de onjuistheid van deze wijze van verklaren te weerleggen. Voorts is het Joodse overblijfsel niet geroepen om de bruidegom tegemoet te gaan. De maagden zijn geroepen om uit te gaan. Bij het overblijfsel is juist het tegenovergestelde het geval. De wijze maagden hebben olie, een beeld van de Heilige Geest, die zij bezitten, wat niet van de Joden in betrekking tot de zichtbare komst des Heren in deze zin gezegd kan worden.

Wat sommige oude vertalingen betreft, er is geen voldoende bewijs voor de echtheid.

De bewijzen tegen deze leringen zijn tweevoudig. [Dat de Gemeente de Bruid van Christus is](#), is een openbaring die nog volgt. We kunnen daarop hier niet verder ingaan, maar in de tweede plaats gaat een dergelijke beschouwing tegen de bedoeling van de gelijkenis in, die verwijst naar de komst van de Bruidegom; daarom is het niet noodzakelijk dat de Bruid genoemd wordt. Op grond hiervan verwerpen wij de theorie, dat de gelijkenis naar de Joden zou verwijzen gedurende de grote verdrukking.

³ Vulgaat: *sponso et sponsae*: “bruidegom en [de] bruid”.

Voor wij ons bezig houden met de gelijkenis zelf, willen wij nog op een andere verkeerde uitleg de aandacht vestigen, namelijk deze, als zouden de vijf wijze maagden met de olie, de volheid van de Geest bezitten, een hogere standaard van heiligheid hebben bereikt en in werkelijkheid maagden zijn, van de wereld afgezonderd in de hoogste betekenis. De dwaze zouden ook Christenen zijn, maar zonder het “hogere leven”, een onschriftuurlijke uitdrukking zoals “de tweede zegening” (second blessing). Zulke leringen werken niet alleen verwarrend maar tasten de genade van God en het gezegende werk van Christus aan⁴. Wij doen goed op onze hoede te zijn voor alles dat de mens verheerlijkt en daardoor de genade verduistert. De wijze maagden stellen niet een uitverkoren gezelschap voor, door sommigen “eerste vruchten” genoemd, met de Geest bijzonder vervuld en die zullen worden weggenomen om met de Heer te zijn, terwijl de dwaze maagden slechts “gerechtvaardigde gelovigen” worden genoemd die door de grote verdrukking moeten gaan. De dwaze maagden kunnen nooit werkelijke gelovigen voorstellen want de Heer zegt tot hen: “Ik ken u niet!”

Een gelijkenis is een allegorische voorstelling die een groot beginsel uitbeeldt. Die van de tien maagden wijst ons op de Christelijke belijdenis, op de getrouwen en de ontrouwen, en toch in belijdenis op dezelfde wijze uitgaande, de Bruidegom tegemoet.

Men moet ze vóór alles beschouwen als verwijzende naar het begin van het Christendom. De Christelijke kerk begon om zo te zeggen met een tweezijdige houding: afscheiding van de wereld en verwachtende de komst van de Bruidegom. De leer hield in dat zij, die de naam van Christus dragen, hebben uit te gaan, zich moeten afscheiden van het oude met de bedoeling de Bruidegom te ontmoeten. Zo was het in het begin. De Joden moesten uit de legerplaats gaan en de heidenen moesten zich tot God bekeren van hun afgoden. Allen wachtten op Zijn Zoon uit de hemelen; de gezegende hoop, die zo levendig was in het begin van de loop van het Christendom. De naam “maagd” houdt tevens de gedachte van afzondering in. De lampen spreken van een andere Christelijke karaktertrek, namelijk die van *licht geven*. Het eerste vers van de gelijkenis geeft ons in weinige woorden de karakteristiek van de Christelijke roeping en het kenmerk in het begin. Uitgaan houdt in: afscheiding van de wereld; uitgaan met lampen: licht geven, schijnen en voortgaan de Bruidegom tegemoet, Die beloofd heeft te zullen wederkomen. *Afscheiden, openbaren en verwachten* moet het kenmerk zijn van de Christenheid.

Voorts wordt gezegd, dat de helft van de maagden, die de Christelijke belijdenis afbeelden, dwaas waren. Hun dwaasheid bestond hierin dat zij hun lampen namen maar niet zorgden voor olie. Hun toestand wordt ten volle openbaar na het middernachtelijk geroep. De andere vijf waren wijs, zij namen olie mee in hun vaten, met hun lampen. Hoe deze vaten en lampen er uitzagen wordt door Edersheim als volgt beschreven: “De lampen bestonden uit ronde bakjes, waarin vet of olie en de pit was gedaan, ze werden in een holle schaal of diepe sauskom geplaatst, die aan het gepunte einde van een lange, houten stok werden bevestigd, zodat men de lamp in de hoogte kon houden”.

Dat met de verdeling van de tien maagden, in vijf wijze en vijf dwaze, de trouwen en ontrouwen werden voorgesteld, is duidelijk genoeg. De vijf dwaze zijn zij, die slechts uitwendig het Christendom belijden, terwijl met de wijze de ware gelovigen worden aangeduid. Maar gingen de dwaze maagden niet uit om de Bruidegom te ontmoeten? Het antwoord luidt, dat zij wat het uiterlijk betreft, dat zeker deden, maar zulk een uiterlijke belijdenis maakt ze niet tot behouden, geredde mensen. Uit alles blijkt later dat zij onbekeerd waren en hun belijdenis niet meer dan een uitwendige vorm was. Zij vertegenwoordigen hen, die een gedaante van godzaligheid hebben (lampen), maar de kracht ervan verloochenen, de macht om licht te geven niet bezitten (olie).

Maar zeiden zij later niet: “geeft ons van uw olie, want onze lampen gaan uit”. Zij moeten dan toch olie gehad hebben, hoe weinig ook, want hoe konden zij anders zeggen, dat hun lampen uitgingen? Een bewijs dat zij olie bezaten, is dit echter niet. In het begin wordt gezegd: “zij namen geen olie met zich”; dit op zichzelf is al bewijs genoeg voor het tegendeel. Door het geroep “Zie, de Bruidegom!” opgeschrikt, trachtten zij hun lampen te laten branden. Het mag toch als bekend

⁴ Dikwijls wordt Psalm 45 aangehaald bij de leer van de Bruid en de maagden. Deze Psalm verwijst evenwel naar Israël en de volken.

aangenomen worden dat een pit op zeker ogenblik kan gaan smeulen om even later walmend uit te gaan! Dit was het geval met de lampen van de dwaze maagden. Zij hadden geen brandstof, geen olie evenmin als zovelen van de grote massa van het Christendom in onze dagen, die wel lampen, een uitwendige vorm bezitten, maar nooit Christus in hun hart geaccepteerd hebben en daarom de olie, de Heilige Geest en Zijn kracht missen. Wat is dat een gevaarlijke toestand en hoevele duizenden van onze tijd leven daarin! De wijze maagden stellen de ware gelovigen voor, die niet alleen voorzien van lampen, maar ook olie hebben in hun lampen met hun vaten. De Heilige Geest woont in elk waar kind van God, hij moge dan ook de zwakste, de minst onderwezene zijn.

Wij lezen verder van het vertoeven van de Bruidegom en dat beiden, de dwaze en wijze maagden in slaap vielen. Dit feit is op verschillende manieren uitgelegd, maar slechts één kan de juiste zijn. Toen de bruidegom lang wegbleef, verwachtten zij hem geen van allen meer en werden door slaap bevangen. In het begin verwachtten allen in de Gemeente de komst van de Heer, maar toen de jaren voortwentelden, zonder dat het verwachte plaats vond, verflauwde de hoop en tenslotte hielden zij op de Heer te verwachten. Het slapen van de maagden geeft aan, dat de verwachting van de komst des Heren was opgegeven.

In de loop der eeuwen, waarin de belijdende kerk tot verwording kwam, werd men af en toe opgeschrikt door een gebeurtenis die herinnerde aan de oordeelsdag. Zo bijvoorbeeld in de 7de eeuw en in het jaar 1000. Maar het gevolg was niet een uitgaan om de bruidegom met vreugd te ontmoeten, eerder het tegenovergestelde. Er werden gedachten gewekt van het naderend oordeel aan het einde van de wereld. Priesters maakten van deze gelegenheid gebruik om de bezittingen van de verontruste mensen in de macht van de kerk te krijgen. Maar in weerwil van deze alarmerende berichten over het einde der wereld, ging de slaap door. Inplaats van wachten op de Bruidegom, uitgaan om Hem te ontmoeten, hield de belijdende kerk, de dwaze en de wijze zich bezig met aardse dingen, met aardse macht en bekering van de wereld. In dit vers wordt een tweede periode in de geschiedenis van het Christendom aangeduid, waarin de terugkeer van de Heer niet verwacht werd; allen sliepen.

Dan volgt een derde periode. “En te middernacht geschiedde een geroep: Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet!” Is dit tijdstip al bereikt of moeten wij wachten op een roep, waarmee het begin van de komst wordt aangekondigd, die de dwazen en wijzen, de belijders en bezitters zal doen wakker worden? Sommigen leren dat dit middernachtelijk geroep verwijst naar het bazuingeluid van de Heer als Hij komt in de lucht (1 Thess. 4:13-18). Lezers, wij leven in de tijd van de vervulling van dit vers en zien uit naar de spoedige komst van de Bruidegom. Het middernachtelijk geroep werd in het midden van de vorige eeuw⁵ gehoord, toen de Heilige Geest door machtige, hoewel eenvoudige instrumenten, een herleving gaf van de gezegende hoop en alles wat er mee verbonden is.

En deze roep: “Zie, de Bruidegom! gaat uit Hem tegemoet!” wordt nog gehoord. De vijand doet moeite om deze roep te verstommen, maar het gelukt hem niet. Laten wij er allen aan denken, dat het niet alleen de aankondiging is van de komst van de Bruidegom, maar het is meer dan dat. De statenvertaling geeft: “Ziet, de bruidegom komt”, maar juister is te lezen: “Ziet, de bruidegom!”⁶ Het feit van Zijn komst zegt niet zoveel tot onze harten als de Persoon Zelf. Als wij de Bruidegom voor ogen hebben en weten dat Zijn komst nabij is, wordt van ons verwacht, dat wij uitgaan om Hem te ontmoeten. Dit houdt in een terugkeer tot de ware Christelijke roeping, afzondering van de wereld, scheiding van alles wat onwaar en onschriftuurlijk is, dat Hem, Zijn Persoon ont-eert.

Dit toch is het geval geweest. Het middernachtelijk geroep heeft de ware gelovigen doen ontwaaken en terugkeren tot de juiste positie en heeft geleid tot afscheiding van het kwade. Het is gelukkig nog zo.

⁵ Midden 19de eeuw, bekend als het Réveil.

⁶ Textus Receptus: *idou o numphios erchetai exerchesthe eis apantèsin autou*: “ziet de bruidegom komt ga verder voor een ontmoeting met hem”. Men kan nu een comma plaatsen achter “bruidegom” òf achter “komt”, met een verschillende betekenis als gevolg.

Er is een prediking, een uitleg van de profetie, die het geweten niet raakt en slechts bestemd is voor het verstand. Men verdiept zich in de 70 jaarweken van Daniël, het herstel van de Joden en het Duizendjarige rijk, maar tegelijkertijd bewandelt men verkeerde wegen. Moge de Heer ons ervoor bewaren. Het middernachtelijk geroep is gegeven opdat wij zouden uitgaan Hem tegevoet, oog en hart zouden vestigen op Hem, die spoedig komt. Als wij het geroep gehoord hebben door de macht van de Geest van God en uitgegaan zijn om de Bruidegom te ontmoeten, rust op ons de verantwoordelijkheid om deze waarheid te verbreiden.

We willen nu nagaan wat er verder gebeurt. “Toen stonden al die maagden op, en bereidden hun lampen. En de dwazen zeiden tot de wijzen: Geeft ons van uw olie; want onze lampen gaan uit. Doch de wijzen antwoordden, zeggende: Geenszins, opdat er misschien voor ons en voor u niet genoeg zij; maar gaat liever tot de verkopers, en koopt voor uzelf. Toen zij nu heengingen om te kopen, kwam de bruidegom; en die gereed waren, gingen met hem in tot de bruiloft, en de deur werd gesloten” (vs 7-10).

Het middernachtelijk geroep maakt de toestand van de dwaze en wijze openbaar. De dwaze, zonder olie, lopen heen en weer, de wijze blijven kalm, staan op en maken de lampen gereed. Het is een kenmerkend feit, dat de hoop op de komst van de Bruidegom, het middernachtelijk geroep, de oorzaak is van de scheiding tussen de getrouwen en de ontrouwen, Zij, die het eigendom van de Heer zijn en olie hebben worden door Hem aangetrokken, zij zijn vervuld met Zijn komst, terwijl de anderen, de uitwendige belijders zich gedragen als de dwaze maagden in de gelijkenis. Een ernstig gelovige, die door God gebruikt werd om het middernachtelijk geroep te doen weerklinken heeft gezegd: “Met ontzag vervuld komen de dwaze maagden tot de wijze zeggende: “Geeft ons van uw olie”, maar dit is buiten de macht van de Christenen, en daarom zeggen de wijze hun: “Gaat en koopt voor uzelf”. Er is maar Een die verkoopt, zonder geld en zonder prijs, zelfs de grootste Apostel kan daarin niet voorzien. De roep heeft het doel om de hoop te verlevendigen en tevens het gevolg: terugroeping tot de oorspronkelijke en juiste houding van de heiligen tot Christus. Hij was voldoende om de wijze die gereed waren af te scheiden en overeenkomstig daarmee te doen handelen. Voor de dwaze was het te laat, want slechts Eén kon geven wat zij nodig hadden. De dwaze maagden houden zich met de vraag naar olie bezig, het enige nodige. Elke weg, behalve de juiste, slaan zij daarvoor in en zij laten niets ongemoeid om te verkrijgen wat zij niet hebben. Wordt hetzelfde niet gevonden in de Christenheid van onze dagen!

Het gevolg van het middernachtelijk geroep is, dat er een dubbele activiteit ontstaat. De Heer doet de Zijnen ontwaken, die door Zijn genade wijs zijn en uitgaan de Bruidegom tegemoet, terwijl anderen, ogenschijnlijk niet minder krachtig maar op hun eigen manier getroffen door het geroep en zijn gevolgen, zich niet boven het natuurlijke en de aarde kunnen verheffen. Volkomen onwetend met betrekking tot de genade van God, trachten zij zich te beroepen op wat zij noemen hun “ernst”. Zij weten niet dat zij ver van God zijn, dood in zonden en misdaden. Zij denken en hopen dat op grond van hun ernstig-zijn het een en ander tenslotte wel terecht zal komen.

Laat uit deze gelijkenis niemand afleiden dat zodra het middernachtelijk geroep gehoord wordt en men ontdekt geen olie te hebben, niet het eigendom van de Heer te zijn, men ook dan nog niet de gelegenheid zou hebben tot Hem te komen, die bereid is zonder geld en zonder prijs, te verkopen. Hij is bereid nog in het laatste ogenblik, voordat Hij komt, Zijn eigen woord te vervullen: “Die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen”. Met de dwaze maagden is het echter zo, dat zij het niet nodig vinden tot Hem te gaan om te kopen, maar voortgaan op hun zelf gekozen natuurlijke, verkeerde weg.

Zo zijn we nu gekomen tot het slot van deze gelijkenis. De Bruidegom komt. De wijze maagden gaan met Hem in, de dwaze worden buitengesloten. De deur werd gesloten! Hoe spoedig kan dit alles tot werkelijkheid worden. Te middernacht kwam het geroep, nu staan wij voor het aanbreeken van de dag. Wij leven in de vierde nachtwake. Spoedig zal Hij komen en allen, die door genade gered zijn, ofschoon zij misschien onbekend zijn met Zijn komst vóór het Duizendjarig rijk, of treurig zijn om andere oorzaken, invoeren in de bruiloftszaal.

Al de anderen, die niet gereed zijn, zullen worden buiten gesloten. Het is een finaal oordeel. Zij kunnen *nooit* binnentreden. “Ik ken u niet”, is alles wat zij horen. “Waakt dan! want gij weet de dag of de ure niet”.

Lees verder (PDF-formaat):

[De Rede over de Laatste Dingen](#)

[Wie is de bruid van het Lam?](#)

[Israël en Gemeente](#)

[De Opname vóór de 70ste Jaarweek](#)

En meer (DOC- en PDF-formaat):

Israël en de Gemeente: http://users.skynet.be/fa390968/israel_en_gemeente.htm

Eschatologie en Profetie: <http://users.skynet.be/fa390968/Eschatologie&profetie.htm>